

Monumentnummer*: 520295

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 juni 2008
Kadaster deel/nr 82961/68

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Laren Gelderland	E			3118
Laren Gelderland	E			3119
Laren Gelderland	F			42
Laren Gelderland	F			43
Laren Gelderland	F			44
Laren Gelderland	F			45
Laren Gelderland	F			46
Laren Gelderland	F			47
Laren Gelderland	F			48
Laren Gelderland	F			49
Laren Gelderland	F			52
Laren Gelderland	F			53
Laren Gelderland	F			54
Laren Gelderland	F			56
Laren Gelderland	F			57
Laren Gelderland	F			70
Laren Gelderland	F			71
Laren Gelderland	F			74
Laren Gelderland	F			75
Laren Gelderland	F			81

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			82
Laren Gelderland	F			85
Laren Gelderland	F			94
Laren Gelderland	F			95
Laren Gelderland	F			96
Laren Gelderland	F			97
Laren Gelderland	F			98
Laren Gelderland	F			99
Laren Gelderland	F			100
Laren Gelderland	F			103
Laren Gelderland	F			104
Laren Gelderland	F			106
Laren Gelderland	F			107
Laren Gelderland	F			110
Laren Gelderland	F			112
Laren Gelderland	F			113
Laren Gelderland	F			114
Laren Gelderland	F			122
Laren Gelderland	F			124
Laren Gelderland	F			125
Laren Gelderland	F			127
Laren Gelderland	F			128
Laren Gelderland	F			130
Laren Gelderland	F			780
Laren Gelderland	F			781
Laren Gelderland	F			782
Laren Gelderland	F			783
Laren Gelderland	F			805
Laren Gelderland	F			806
Laren Gelderland	F			807
Laren Gelderland	F			1030
Laren Gelderland	F			1031
Laren Gelderland	F			1060
Laren Gelderland	F			1104

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Laren Gelderland	F			1106
Laren Gelderland	F			1118
Laren Gelderland	F			1119
Laren Gelderland	F			1120
Laren Gelderland	F			1121
Laren Gelderland	F			1122
Laren Gelderland	F			1123
Laren Gelderland	F			1124
Laren Gelderland	F			1125
Laren Gelderland	F			1126
Laren Gelderland	F			1128

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2:

HISTORISCHE PARKAANLEG.

Rond het huis ligt een vroeg 19de-eeuwse landschappelijke aanleg op basis van een eenvoudige oudere geometrische aanleg, waarvan alleen de oprijlaan en de zichtas door het huis (in gewijzigde vorm weliswaar) resteren; vanaf de Lageweg voert een lange rechte geasfalteerde oprijlaan met dubbele rijen beuk in driehoeksverband noordwaarts naar het ronde voorplein van het huis; halverwege de lengte heeft de laan een knik; op dat punt gaat een vroeger gebruikt noord-zuid lopend laandeel als breed zandpad rechtdoor. Tot in de jaren zestig van de 20ste eeuw liep de laan rechtdoor en via een rechte hoek naar het westen loodrecht op het midden van het huis af; het nog bestaande deel is ook met beuk beplant; in de vork van de beide lanen een bosvijver. Het voorplein ligt midden voor het huis en is met de oprijlaan verbonden door een kort pad, dat opgesloten ligt tussen heestergroepen, waarin enkele oude eiken; het plein bestaat uit een door een breed asfaltpad omgeven rond grasperk met in het midden een door heesters omgeven zandstenen sokkel (zie onder 9); het voorplein wordt aan de zuidkant begrensd door het koetshuis (zie onder 3), aan de noordkant gaat het over in de zgn. Polhof. Het voorplein en de Polhof vormden een besloten ruimte, die van het park achter het huis door een grote solitaire eik (gekapte in de jaren zestig) visueel was gescheiden. Een zelfde visuele scheiding door een rode beuk heeft tot 1964 bestaan tussen het huis en het koetshuis. Het eigenlijke landschapspark is bescheiden van omvang en strekt zich met name ten westen en noorden van het huis uit. De aanleg bestaat uit een parkweide, waarin twee langgerekte vijvers (de Huisvijver en de Spiegel- of Achtervijver) en solitairen. De ene vijver, de Huisvijver, ligt direct ten noorden van het huis; de andere, de Spiegel- of Achtervijver, ligt ten westen van het huis aan het einde van de aanleg; deze vijver staat in verbinding met een oude Berkelarm. Vanuit het huis zijn verschillende vista's en wandelingen over en door het landschap op de boerderijen. Een vista loopt over de parkweide en de Spiegel of Achtervijver het open landschap in richting Berkel. Het gezicht wordt aan de noordkant begeleid door een met bosschages en bomen beplante sloot, die vanaf de huisvijver westwaarts naar de Berkelarm loopt. Een tweede vista is vanaf het huis in oostelijke richting, de voormalige haakse toegangslaan. Daarnaast is een zicht naar het noordoosten over de Polhof naar een ovale parkweide met ronde kom en solitairen, omgeven door een houtwal. Ten zuiden van genoemde aanleg ligt een perceel oud loofbos met enkele rechte paden

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

doorsneden. In het meest westelijke stuk staat een 18de-eeuwse koepel; in het Boombosch met voornamelijk eik en beuk een onderbegroeiing van rododendrons. Ten oosten van dit bosperceel en ten zuiden van het huis ligt de relatief grote, in vakken verdeelde, moestuin met boomgaard, voor het grootste deel omgeven door meidoorn- en beukenhagen. In 1817 werd de bestaande nutstuin veranderd: er werd een van de Cloese afkomstige druivenkas geplaatst, een tuinmuur werd opgemetseld. In 1913 werd een gedeelte van de paardenstal tot oranjerie verbouwd. De moestuin en boomgaard worden van elkaar gescheiden door een schutting. Er zijn nog twee resten van kassen en drie koude bakken. Ten zuiden van de moestuin, langs de oprijlaan, ligt het boerderijcomplex Nieboer, aan het eind van de oprijlaan aan de noordkant het boerderijcomplex Scholten. Parallel aan en oostelijk van de noord-zuid lopende laan loopt een oude schapendrift, die op de kadastrale minuut van 1825 'Allée' genoemd wordt. Aan het eind van de schapendrift ligt het boerderijcomplex 'Aytink'.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG, behorende tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen cultuurhistorisch en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom
- vanwege het goed bewaard gebleven 19de-eeuwse landschapspark over een ouder geometrisch systeem
- vanwege de wandelingen vanuit en rond het huis met verschillende vista's
- vanwege de landschappelijk-visuele kwaliteiten, met name vanuit het Berkeldal gezien

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg